

<p>Logotyp</p> 	<p>Nazwa instytucji</p> <p style="text-align: center;">Muzeum Ustrońskie</p>	
<p>Tytuł jednostki / publikacji / fotografii</p> <p>50 lat Koła Łowieckiego „Jelenica” w Ustroniu (1945-1995)</p>		
<p>Ilość stron oryginału</p> <p style="text-align: center;">25</p>	<p>Ilość skanów</p> <p style="text-align: center;">28</p>	<p>Liczba plików publikacji</p> <p style="text-align: center;">28</p>
<p>Autor</p> <p style="text-align: center;">Leon Mijał</p>	<p>Wydawnictwo / zakład fotograficzny</p> <p style="text-align: center;">Koło Łowieckie „Jelenica” w</p>	<p>Skan okładki</p>
<p>Miejsce wydania</p> <p style="text-align: center;">Ustroń</p>	<p>Rok wydania / Data powstania</p> <p style="text-align: center;">lipiec 1995 r.</p>	
<p>Sygnatura</p> <p style="text-align: center;">---</p>	<p>Rodzaj zasobu (np. zdjęcie, czasopismo itp.)</p> <p>książeczka</p>	
<p>Wymiary (wys x szer)</p> <p style="text-align: center;">20,3 x 14,2 cm</p>	<p>Stan zachowania</p> <p style="text-align: center;">---</p>	<p>Charakterystyka skanowanego obiektu</p>
<p>Hasła przedmiotowe (okres historyczny, postacie, miejsce)</p> <p>lata 1945-1995, Ignacy Mościcki, Brunon Konczakowski, Franciszek Gańczarczyk, ks. Ludwik Kojzar, Ludwik Podzorny, Józef Szczepański, Paweł Cholewa, Franciszek Kolder, Paweł Gawlas, Michał Gomola, Adam Zahraj, Tadeusz Cholewa, Ludwik Trozok, Tadeusz Młotkowski, Józef Gluza, Henryk Lupinek, Jan Puczek, Wiktor Zdan, Robert Czeglarek, Paweł Hernik, Ludwik Chrapek, Jerzy Kloda, Leon Mijał, Benedykt Siekierka, Leon Trozok, Mirosław Kulis, Joanna Kalinowska-Dyrda, Michał Bożek, Adam Libera, Józef Dufka, ks. Paweł Nikodem, Paweł Miech, Gustaw Janik, Jakub Maciejczek, Franciszek Maciejczek, Józef Handel, Ludwik Manda, Władysław Michalik, Ustroń, Lipowiec, Nierodzim</p>		
<p>Hasła tematyczne (np. miasto, przemysł, kuznia, letnicy itp.)</p> <p>Koło Łowieckie „Jelenica” w Ustroniu, łowiectwo, tradycje łowieckie, Polski Związek Łowiecki, tereny łowieckie, myśliwi, lasy, administracja leśna, polowania, łowiska, strażnicy łowieccy, broń myśliwska, ubiór myśliwski, psy myśliwskie, gospodarka łowiecka, nadleśnictwo</p>		
<p>Prawa autorskie</p> <p style="text-align: center;">---</p>		

Koła Łowieckiego
50
Lat
1945 - 1995
"Jelenica" w Ustroniu

R

G

B

Grey Scale #13

C

M

Y

K

DANES
PICTA
COM

A 1 2 3 4 5 6 M 8 9 10 11 12 13 14 15 B 17 18 19

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8

Centimetres 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19

Colour Chart #13

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

DANES
PICTA
COM

MUZEUM USTRONSKIE

im. Jana Jarockiego

w Ustroniu

43-450 Ustroń, ul. Hutnicza 3

tel. 854-29-96, NIP 548-10-63-949

Tekst opracował:

Leon Mijal

Zdjęcia udostępnili:

Michał Bożek

Tadeusz Cholewa

Leon Mijal

Henryk Chowaniok

Wiktor Żdan

Wstęp

Historia Koła Łowieckiego „Jelenica” w Ustroniu to część bogatej historii łowiectwa na Ziemi Cieszyńskiej.

Wspomnieć należy, że w okresie międzywojennym okolice Cieszyna były ulubionym terenem łowieckim Prezydenta RP Ignacego Mościckiego. Łowiectwo, czasami kojarzone wyłącznie z polowaniem, to przede wszystkim obcowanie z przyrodą, ochrona i hodowla zwierzyny. Ma także duże znaczenie gospodarcze. Przynosi znaczne dochody ze sprzedaży upolowanej zwierzyny i sprzedaży polowań, szczególnie myśliwym zagranicznym. Zapotrzebowanie zgłaszane przez zagranicznych myśliwych na wykup odstrzałów w ostatnim okresie czasu jest bardzo duże. Tradycje łowieckie stanowią część kultury ludzkiej. Opisy polowań, zwierzyny i puszczy stanowią fragmenty ogromnej części najznakomitszych utworów literackich, najwybitniejszych pisarzy i poetów. Wspomnieć należy takie utwory jak „Pan Tadeusz”, Popioły, Krzyżacy, Chłopi. Polowania inspirowały najwybitniejszych malarzy. Powszechnie znane są

obrazy o tematyce myśliwskiej Kossaków, Gierymskiego, Chełmońskiego, Brandta i Fałata. Motywy łowieckie często spotkać można w twórczości ludowej.

Cieszyn zapisał się na trwałe w historii myśliwstwa jako miejsce produkcji broni myśliwskiej tzw. „cieszyniek”. Była to wspaniale zdobiona scenami z polowań broń kulowa. Kolekcja tej broni ze zbiorów Brunona Kończakowskiego eksponowana jest na Wawelu. Swoistą część tradycji łowieckich stanowią indywidualne zbiory trofeów łowieckich stanowiących własność myśliwych. Prowadzenie gospodarki łowieckiej jest działaniem ze wszech miar gospodarczym. Z przedstawionych w opracowaniu danych wynika, że na terenie Ustronia i Brennej występuje stosunkowo duża ilość saren i jeleni, których było bardzo mało przed wojną. Bezpośrednio po okresie II wojny światowej populacja jeleniowatych została prawie całkowicie wyniszczona. W chwili obecnej prowadzenie odstrzału jeleniowatych jest niezbędne z uwagi na konieczność utrzymania ich ilości na poziomie nie zagrażającym lasom. Podobna regulacja ilościowa jest niezbędna także w stosunku do dzików, które będąc sprzymierzeńcem w lesie, czynią szkody w uprawach rolnych.

Niepokojąco małe ilości zwierzyny drobnej takiej jak zając, bażant oraz wyginięcie jarząbka, głuszca i kuropatwy to nie efekt polowań ale stałego zmniejszania się terenów rolnych, rozwoju turystyki, powiększania się terenów zabudowanych, gwałtownego przyrostu ilości drapieżników w tym psów i kotów.

Obecna forma użytkowania terenów łowieckich jest potrzebna gospodarczo stanowiąc kontynuację tradycji myśliwskich w regionie i kraju.

lipiec 1995 rok

I. Powstanie koła, członkowie, zarządy.

Jak wynika z zachowanych dokumentów i relacji kolegów myśliwych początek Koła Łowieckiego „Jelenica” w Ustroniu dali należący od jesieni 1945 roku do Polskiego Związku Łowieckiego: Gańczarczyk Franciszek, ks. Kojzar Ludwik, Podżorny Ludwik, Szczepański Józef, Cholewa Paweł, Kołder Franciszek, Gawlas Paweł .

W 1947 dołączył do ich grona Gomola Michał a w 1948 roku Zahraj Adam. W latach czterdziestych na terenie dzisiejszego Ustronia były dwa koła łowieckie; jedno na terenie Ustronia, a drugie w Lipowcu. Pod koniec lat czterdziestych z inicjatywy Józefa Szczepańskiego doszło do połączenia obu tych kół.

Oto pełna lista myśliwych, którzy są lub byli członkami Koła Łowieckiego „Jelenica” w Ustroniu. Wymienieni są w kolejności w jakiej wstępowali do Polskiego Związku Łowieckiego:

- 1945** - Gańczarczyk Franciszek, ks. Kojzar Ludwik,
Podzorny Ludwik, Szczepański Józef, Cholewa
Paweł, Kołder Franciszek, Gawlas Paweł.
- 1947** - Gomola Michał
- 1948** - Zahraj Adam
- 1950** - Żarłok Jan, Podzorski Jan
- 1951** - Macura Ludwik, Mendrek Edward
- 1953** - Szafarz Józef, Troszok Ludwik, Żidek Edward
- 1954** - Cholewa Tadeusz, Krzywoń Jan, Mrzyk Feliks,
Młotkowski Tadeusz
- 1956** - Cieślak Jan, Gluza Józef, Lupinek Henryk,
Puczek Jan
- 1958** - Żdan Wiktor
- 1960** - Krzywoń Gustaw, Michalik Władysław
- 1962** - Czekaj Franciszek
- 1964** - Madzia Karol, Husar Adolf
- 1969** - Szczyпка Józef
- 1970** - Husar Karol
- 1971** - Czeglarek Robert, Maciejczek Michał,
Hernik Paweł, Wisetka Paweł, Augustyn Hubert
- 1974** - Chrapek Ludwik
- 1975** - Bukowczan Piotr, Gluza Karol, Kłoda Jerzy
- 1976** - Sikora Jan
- 1977** - Śliwka Teofil
- 1978** - Bujok Emil
- 1981** - Mijal Leon, Wigłasz Janusz, Sikora Eugeniusz
- 1983** - Wawrzacz Antoni, Ostrowski Jerzy
- 1984** - Cholewa Edward, Mojeścik Jerzy,
Pilch Władysław, Podzorski Edward,
Siekierka Benedykt
- 1985** - Chowaniok Henryk, Moskała Ryszard
- 1986** - Mitręga Zbigniew, Pustelnik Jan, Szarzec Jan,
Troszok Leon, Żdan Marek

1987 - Fiedor Jan, Kubok Jarosław, Kulis Mirosław

1989 - Dutka Kazimierz, Jaworski Antoni,
Kalinowska-Dyrda Joanna, Kubień Bronisław,
Madzia Karol

1991 - Bożek Michał, Piela Stanisław, Libera Adam

1992 - Dutka Józef

Wyżej wymieniona lista myśliwych zawiera datę wstąpienia do Polskiego Związku Łowieckiego. Wielu spośród myśliwych przed przyjściem do Koła Łowieckiego „Jelenica” należało do innych kół. Niektórzy także przenieśli się do innych kół łowieckich po okresie przynależności do koła w Ustroniu.

Koło Łowieckie w Ustroniu nazwę „Jelenica” przyjęło na zebraniu sprawozdawczo-wyborczym w dniu 3 maja 1980 roku nawiązując tym do nazwy, którą kiedyś nosiło. Koło gospodaruje na obwodzie łowieckim nr 46 z tym, że w obecnym kształcie granic od 1965 roku. Pracą koła kierują zarządy wybierane na zebraniach sprawoz-

Ślubowanie myśliwego 1991r.

dawczo-wyborczych, najczęściej w 3 - 5 osobowych składach. Prezesami koła „Jelenica” byli: Gańczarczyk

Franciszek, Żidek Edward, Lupinek Henryk, Troszok Ludwik, Czekaj Franciszek. Funkcję łowczego pełnili: Podżorny Ludwik od 1945-76 roku, Wiselka Paweł, Czekaj Franciszek. Skarbnikami w kole byli: Gańczarczyk Franciszek, Troszok Ludwik, Szczepański Józef, Krzywoń Jan, Michalik Władysław, Gluza Karol, Żdan Wiktor, Żdan Marek. Natomiast rolę sekretarza pełnili: Szczepański Józef, Gluza Józef, Żdan Wiktor, Wiselka Paweł, Michalik Władysław, Hernik Paweł. Aktualny skład zarządu przedstawia się następująco: Chowaniok Henryk - prezes, Gluza Karol - łowczy, Pilch Władysław - skarbnik, Kulis Mirosław - sekretarz, Hernik Paweł - członek zarządu.

Borsucze nory w lesie pod Równicą

Fragment łowiska - dolina Dobki

II. Łowiectwo w Ustroniu w okresie międzywojennym

Część myśliwych należących do Koła Łowieckiego „Jelenica” polowała już przed wojną. I tak ks. Kojzar Ludwik od 1919, Cholewa Paweł i Gluza Józef od 1922, Puczek Jan i Gańczarczyk-Franciszek od 1928, a Zahraj Adam i Macura Ludwik odpowiednio od 1931 i 1935 roku.

W okresie przed 1939 rokiem tereny prywatne oraz państwowe enklawy do 100 hektarów wydierzały myśliwym gminy.

W lasach państwowych łowiectwem zajmowała się administracja leśna. Pozwolenia na zakup i posiadanie broni wydawało Starostwo w Cieszynie. Tereny Ustronia były wydierzawiane między innymi przez:

- Czarny Las - Ludwik Manda
- Hermanice - ks. Kojzar Ludwik i Gańczarczyk Franciszek
- Goje i Jelenica - ks. Nikodem Paweł i Miech Paweł

Legitymacja członkowska PZŁ

Lipowiec - gospodarze z Lipowca; Janik Gustaw, Cholewa Paweł i Maciejczek Jakub

- Zawodzie Dolne z Żorem - Moskała i Maciejczek Franciszek

- Zawodzie Górne i Polana - Hansel przemysłowiec z Bielska.

Strażnikami łowieckimi i gospodarzami w tym czasie byli na terenie Ustronia: Puczek Jan, Bujok Jerzy i Michalski Stanisław. Do zadań strażnika należała ochrona łowiska przed kłusownikami, tępienie szkodników, dokarmianie zwierzyny oraz szaco-

„Moskałowa Buda” - domek myśliwski pod Równicą.

Od lewej myśliwi: Moskała Franciszek, Gawlas Paweł - dozorca Ogrodzki - Leśniczy

*Pokot po polowaniu
Lipowiec - 1992*

*Obchody św. Huberta
na Lipowskim
lata trzydzieste*

wanie szkód łowieckich wraz ze specjalnym przedstawicielem gminy. Ponadto odpowiedzialni byli za organizowanie polowań zbiorowych.

Słaba zabudowa, dużo pól uprawnych, brak mechanizacji i sztucznego nawożenia a także niewielka penetracja terenu przez ludność stwarzały bardzo dobre warunki do bytowania zwierzyny drobnej takiej jak: zające, kuropatwy i bażanty.

W lasach Ustronia występował dość licznie jarząbek oraz w niewielkiej ilości głuszce. Stosunkowo nielicznie występowała sarna. Dziki i jelenie występowały sporadycznie. Sporą sensacją był dokonany odstrzał jelenia - byka na Małej Czantorii przez dr. Bruka w 1936 roku.

Bardzo mocno były tępione lisy i kuny jako potencjalne zagrożenie dla zwierzyny drobnej. Dokonywano tego przy użyciu strzelb oraz różnego rodzaju pułapek. Sarny - rogacze strzelano przede wszystkim sztuki kapitalne o dużym porożu. Nie strzelano raczej do szpiczaków i „ga-

*Jeden z
pierwszych
dzików
upolowa-
nych
na terenie
Ustronia
Styczeń
1960 rok.*

blerów” (widłaków). Odstrzał rogacza można było nabyć także w Nadleśnictwie.

Kłusownictwo na terenie Ustronia było rzadkością w przeciwieństwie do Brennej skąd przechodziło na teren Równicy.

Znana jest historia z lat trzydziestych kiedy to na terenie leśnictwa Równica kłusownik został zastrzelony przez leśniczego. Leśniczowie zatrudnieni w lasach państwowych posiadali służbowe karabiny.

Na zwierzynę drobną urządzano polowania zbiorowe. Dzierżawca zapraszał gości i organizował nagonkę. Polowanie kończyło się posiłkiem. Każdy myśliwy uczestniczący w polowaniu dostawał za darmo jedną sztukę zwierzyny. Na drugi dzień organizowano polowanie na po-strzałki, w którym uczestniczyli miejscowi myśliwi i strażnicy. Nie strzelano wtedy do zdrowej zwierzyny. Dzierżawca obwodu ponosił koszty odszkodowań łowieckich m. in. także za szkody w uprawach rolnych spowodowane przez sarny. Ponadto finansował utrzymanie strażników leśnych i dokarmianie zwierzyny.

III. Broń myśliwska, ubiór, psy.

Przed wojną myśliwi posiadali broń przeważnie produkcji niemieckiej. Do rzadkości należała broń produkcji angielskiej lub belgijskiej. Były to dubeltówki przeważnie kurkowe a rzadko bezkurkowe.

Podstawowe kalibry to „szesnastka”, „dwudziestka” i „dwudziestkaczwórka”. Do rzadkości należały kalibry „dwunastka” i „dwudziestkaósemka”. Do ulubionej broni myśliwych pracowników administracji leśnej i kłusowników należały tzw. „floberty” czasem zwane „taszynkami”. Była to broń jednolufowa na zamek ryglowy i łamana o dwóch kalibrach - 5,6 mm i 9 mm na naboje o bocznym zapłonie. Były wykonywane z lufami gładkimi do strzelania śrutem - tylko kaliber 9 mm i lufami gwintowanymi o kalibrze 5,6 mm do strzelania kulą. Do obu kalibrów były produkowane następujące rodzaje nabojów, które różniły się energią uderzenia: „bambitka” - najśłabsza - pocisk w formie kulki, „szort”, „long”

1945

50 LAT KOŁA

„JELENICA”

MICHAŁ BOŻEK

PIOTR BUKOWCZAN

PAWEŁ HERNIK
CZŁONEK ZARZĄDU

KAROL GŁUZA
ŁOWCZYKOŁA

HENRYK CHOWANIEC
PREZES KOŁA

FRANCISZEK CZEKAJ

JÓZEF DUTKAN

KAZIMIERZ DUTKAN

JAN KRZYWOŃ

JAN TIEDOR

MICHAŁ MACIEJCZEK

KAROL MADZIA

KAROL MADZIA

WŁADYSŁAW MICHAŁEK

LEON DZIAŁ

STANISŁAW PIEŁA

EDWARD PORZOSKI

JAN PÓLTEŃNIK

LESŁAW TRZASKOWSKI

PINYEŁ WIBEŁUS

MAREK ŻOŃT

OWIECKIEGO

W USTRONIU

1995

MIROSLAW KWIEB
SEKRETARZ KOLA

WŁADYSŁAW PILCH
BRANNIK KOLA

JERZY KLODA
PRZEWODNICZĄCY

JACEK SZOŁTWA

LUDWIK CHRAPIEK

ANTONI JAWORSKI

JOANNA KALINOWSKA

BRONISŁAW KUBIEN

JAROSŁAW KUCOK

ADAM LIDEJKA

ZDZISŁAW PIOTROWSKI

FELIKS POLAK

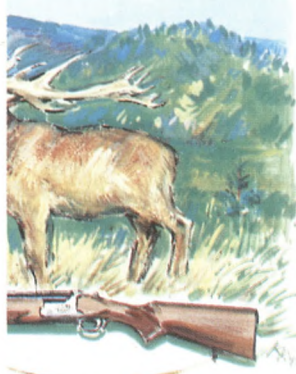
JACEK PIOTROWSKI

JERZY PUCEJKO

EDWARD PUCZKAŁA

BENEDYKT SIEMIERA

JAN BIRCIKA

JAN BIAŁCZAK

WIKTOR ŁOPUS

JERZY GLADKI
KASZUBSKI

ALEKSANDRA WĘGLOWSKA
KASZUBSKA

- nabój podstawowy, „doppellong”, „exstralong” - najsilniejszy nabój.

Naboje te różniły się między sobą długością, większą dawką prochu i długością pocisku. Broń kulowa z centralnym zapłonem tzw. sztucery była rzadkością. Posiadali ją przeważnie zaproszeni goście i były to zazwyczaj mausery o kalibrach 8 mm (8x56R, 8x56JS i 8x56JRS) albo manlichery produkcji austriackiej o kalibrze 7 x 57, 7 x 65R. Oprzyrządowania optycznego prawie nie było. Czasami myśliwi posiadali małe lunetki powiększające do 2,5 raza.

Po wojnie myśliwi koła ustrońskiego posiadali broń starą, przeważnie dubeltówki - kurkówki produkcji przedwojennej, mocno zniszczone przez nieodpowiednie przechowywanie w czasie okupacji. Broń nowa była rzadkością. Czasami w sklepach pojawiała się broń pro-

Po polowaniu Dobka 1994 rok.

dukcji NRD-owskiej lub czeskiej.

Broni kulowej prawie nie było. Ówczesne władze utrudniały jej zakup. Myśliwi polowali przy użyciu broni śrutowej.

Od 1945 roku do połowy lat sześćdziesiątych najczęściej było dubeltówek o kalibrze 16 marki Sauer Krupp. W 1960 roku myśliwi posiadali oprócz tego 2 dubeltówki czeskie „Zbrojówka” o kalibrze 12. W tym roku w kole pojawiła się pierwsza po wojnie broń kulowa, była to kniejówka o lufie gładkiej kalibru 16 i kulowej 9,3x72R. W późniejszych latach myśliwi zakupili wiele egzemplarzy broni kulowej czeskiej, austriackiej i niemieckiej oraz śrutowej niemieckiej, belgijskiej, angielskiej i rosyjskiej.

Ubiór myśliwego to najczęściej zielony mundur leśny lub wojskowy. W okresie ostatniego 20 - lecia nastąpiła radykalna poprawa w zakresie ubioru i wyposażenia. W chwili obecnej rynek oferuje wiele wspaniałych dobranych kolorystycznie, wygodnych elementów ubioru i wyposażenia.

W historii koła było wiele cennych psów myśliwskich, które na stałe zapisały się w pamięci myśliwych. Do ras preferowanych przez myśliwych z Ustronia należały przede wszystkim wyżły, setery i foksteriery.

IV. Gospodarka łowiecka

Koło Łowieckie „Jelenica” gospodaruje na terenie gminy Ustroń i części gminy Brenna. Dzierżawiony obwód nosi obecnie numer 45 i obejmuje prawie cały teren Ustronia oraz część Brennej od grzbietu Równicy i Orłowej po rzekę Brennicę w Brennej do dawnej siedziby Nadleśnictwa, a następnie potokiem Leśnica w Brennej Leśnicy. Gospodarowanie w obwodzie obejmuje hodowlę i ochronę zwierzyny łownej oraz jej pozyskanie. Hodowla zwierzyny polega m. in. na jej dokarmianiu, poprzez budowę paśników dla zwierzyny, utrzymywaniu poletek łowieckich, wykładaniu karmy i soli mineralnych.

Myśliwi chronią zwierzynę przed szkodnikami a także przed kłusownikami. Ochrona łowiska przed wałęsającymi się psami i kotami w ostatnim czasie uległa znacznemu osłabieniu. Jakkolwiek prawo nakazuje w/w ochronę myśliwi w obawie przed szykanami ze strony właścicieli w/w zwierząt odstępują od ich likwidacji. W okresie przedwojennym egzekwowanie ochrony łowisk

przed wałęsającymi się psami i kotami a także drapieżnikami dziko żyjącymi np. lisami, jastrzębiami było bardzo rygorystyczne. W okresie powojennym pozyskanie w/w drapieżników było także wysokie.

Dla przykładu w 1967 roku odstrzelono 61 wałęsających się psów, 74 koty, 59 wron i srok. W 1970 roku odstrzelono 93 psy, 73 koty, 61 wron i srok, a w 1975: 80 psów, 60 kotów i 59 wron i srok, a ponadto zdjęto 8 sztuk wnyków.

Problem obecności psów i kotów w łowisku jest bardzo poważny. Ofiarą wyżej wymienionych drapieżników padają nie tylko zwierzęta łowne ale wiele innych chronionych ptaków, płazów i gadów co stanowi bardzo poważne zagrożenie dla środowiska przyrodniczego. Ilość paśników dla zwierzyny systematycznie rosła osiągając w tej chwili optymalną dla wielkości populacji zwierzyny wielkość. W 1964 roku było 7 sztuk paśników, 1971 - 18 paśników dla zwierzyny płowej, 25 posypów dla bażantów i kuropatw i 28 gryzawek dla zajęcy. 1976 roku ilość paśników dla zwierzyny płowej wzrosła do 44 sztuk, posypów dla bażantów było 18 a gryzawek dla zajęcy 25. W chwili obecnej na terenie obwodu Koła posiada 8 paśników-magazynów dla jeleni i 43 paśników dla saren i jeleni oraz 10 posypów dla bażantów.

Pozyskanie zwierzyny łownej w obwodzie, na którym gospodaruje Koło Łowieckie „Jelnica” przedstawia się następująco:

Rok gospodar.	jelen	w tym byki	Pozyskanie						
			sarny	w tym rogacze	dziki	lisy	zające	bazanty	inne
1955	-	-	2	2	1	23	28	3	10 kurop.
1960	-	-	26	13	-	15	133	5	3
1961	1	1	16	8	-	7	150	22	1 gluszec
1964	-	-	13	1	-	29	95	31	-
1967	-	-	18	brak dan.	-	19	193	39	-
1969/70	-	-	29	12	-	25	96	38	-
1970/71	-	-	18	10	9	30	87	34	-
1974/75	-	-	37	18	1	22	110	31	-
1975/76	1	1	42	18	4	17	112	21	-
1978/79	-	-	34	17	1	28	42	20	-
1979/80	-	-	13	8	4	20	51	15	-
1981/82	1	1	40	22	2	8	40	15	-
1982/83	5	2	38	18	1	16	16	2	-
1983/84	3	2	39	19	2	22	50	17	-
1984/85	5	3	59	24	6	20	22	11	-
1985/86	10	3	62	26	4	17	28	3	-
1986/87	13	5	77	20	8	17	23	3	-
1987/88	10	5	39	17	10	34	24	2	-
1988/89	6	3	38	19	19	25	34	5	-
1989/90	8	4	42	19	23	16	32	-	-
1990/91	18	11	49	25	38	13	41	-	-
1991/92	22	8	59	26	25	22	11	-	-
1992/93	18	5	58	30	13	38	49	-	-
1993/94	17	5	60	23	11	17	22	-	-
1994/95	27	8	61	25	17	5	33	-	-

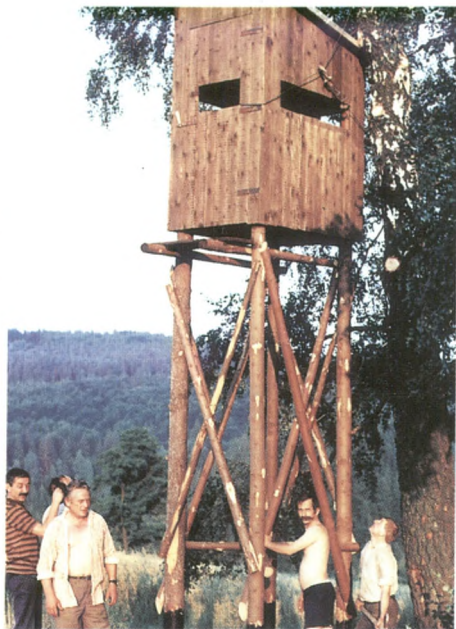
*Zbiórka
przed
polowaniem.
Rozdział
stanowisk*

*Pasowanie
na dzikarza*

*Dokarmianie
zwierzyny*

Budowa ambony

W okresie po II wojnie światowej łowisko w Ustroniu było niemalże całkowicie zniszczone. Proces odbudowy zwierzyny drobnej trwał kilka lat. Odbudowa stanu zwierzyny grubej trwała o wiele dłużej. Do początków lat osiemdziesiątych w łowisku nie było stałej ostoi jeleni i dzików. Pierwszego jelenia - byka strzelono w 1961 roku co było wielką sensacją. Podobnie było z populacją dzika.

Z badanych dokumentów wynika, że pierwszy dzik był pozyskany w 1955 roku, a następny w 1959. Dopiero sezon łowiecki 1970/71 był wyjątkowy pod względem dokonanych odstrzałów dzików. Pozyskano ich wtedy 9 sztuk. W dekadzie lat siedemdziesiątych pozyskanie dzików było niewielkie od 1 do 4 sztuk w jednym sezonie łowieckim. Spotkanie jelenia było zjawiskiem bardzo rzadkim. Kiedy w 1968 roku dokonano nad rzeką Wisłą sanitarnego odstrzału jelenia byka sprawę badała 6 - osobowa Komisja z udziałem władz gminnych i służby weterynaryjnej.

Pozyskanie w 1959 roku dzika w Dobce wywołało sensację w mieście. Myśliwi uczestniczący w tym polowaniu upamiętnili ten fakt zbiorową fotografią wykonaną na rynku Ustronia.

Pozyskanie saren systematycznie z roku na rok rosło od 2 sztuk w 1955 do prawie czterdziestu w sezonie 1978/79. W sezonie 1979/80 odstrzały zwierzyny zostały wstrzymane z uwagi na dużą ilość padnięć w okresie bardzo surowej zimy 1978/79.

Bardzo duży wzrost populacji zwierzyny grubej odnotowano w latach osiemdziesiątych. Stałą ostoję w lasach Ustronia mają jelenie i dziki. W szczytowym okresie lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych w obwodzie dzierzawionym przez Koło Łowieckie „Jelenica” bytowały: 43 jelenie, 27 dzików i 314 saren.

Wzrosło w związku z tym pozyskanie jeleni i dzików. Największe było w sezonie łowieckim 1994/95 i wynosiło 27 sztuk, w tym 8 byków.

Dzików najwięcej pozyskano w rekordowym sezonie 1990/91 bo aż 38 sztuk. Najwięcej, 77 sztuk saren, pozyskano w sezonie 1986/87. Jak wykazuje przeprowadzona zimą bieżącego roku inwentaryzacja w obwodzie łowieckim dzierzawionym przez Koło Łowieckie „Jelenica”

Opieka nad koźlęciem. (sierpień 1978 rok)

żyło 41 jeleni, 220 saren, 27 dzików, 15 lisów, 61 zajęcy, 30 bażantów, 10 borsuków. Komentując w/w dane należy stwierdzić bardzo duży wzrost populacji jeleni, które stałą ostoję w obwodzie mają w zasadzie od początku lat osiemdziesiątych. Wcześniej bo od początków lat siedemdziesiątych zadomowiły się w obwodzie dziki. Odbudowana została populacja sarny, która w okresie wojny została niemal doszczętnie wyniszczona. Zmniejszyła się natomiast liczebność zwierzyny drobnej. Od kilkunastu lat na stałe niskim poziomie utrzymuje się ilość zajęcy.

Od sześciu lat wstrzymane są odstrzały na bażanty, które prawie całkowicie wyginęły w obwodzie. Mimo zasilenia łowiska poprzez wypuszczenie w ostatnich 5 latach kilkuset sztuk efekty są narazie niewielkie.

Na uwagę zasługuje zwiększenie się ilości borsuków w obwodzie.

Należy także stwierdzić fakt całkowitego ustąpienia z terenu łowiska głuszca (w latach pięćdziesiątych) i jarząbka (lata siedemdziesiąte)

Bal myśliwski 1994 rok.

V. Członkowie Koła:

Myśliwi, członkowie Koła Łowieckiego „Jelenica” to ludzie różnych zawodów, prawie wyłącznie mieszkańcy Ustronia i Brennej. Spora część członków pracowała w przeszłości w Kuźni Ustron. W okresie 50-letniej działalności Koła wielu członków było wybieranych do władz wojewódzkich Polskiego Związku Łowieckiego. Niektórzy z kolegów za działalność na rzecz łowiectwa odznaczonych zostało Medalami Zasługi Łowieckiej.

Złote Medale Zasługi Łowieckiej otrzymali: Podżorny Ludwik, Lupinek Henryk, Michalik Władysław, Troszok Ludwik.

Srebrne Medale: Wisętka Paweł.

Brązowe Medale: Cholewa Tadeusz, Czekaj Franciszek, Gluza Karol, Żdan Wiktor, Krzywoń Jan.

Wielu kolegów było aktywnymi członkami Ligi Ochrony Przyrody. Wspólnie z młodzieżą szkół Ustronia i Brennej podejmowało działania na rzecz ochrony zwierzyny i ochrony przyrody. Koło Łowieckie włącza się co roku do obchodów dożynkowych. Znane są także orga-

nizowane z przerwami od wielu lat bale myśliwskie, które znalazły sobie na trwałe miejsce wśród znaczących zabaw karnawałowych. Koło jest kontynuatorem tradycji łowieckich Ziemi Cieszyńskiej. Na

uwagę zasługuje tradycja polowania, spotkań koleżeńskich, języka łowieckiego, sygnałów myśliwskich. Okres 50 lat jest stosunkowo krótki jednak zbierając materiały do niniejszego opracowa-

nia z powodu braku wielu dokumentów, szczególnie z początków istnienia koła, informację czerpano z relacji starszych myśliwych. Szczególnie cenne informacje dotyczące historii koła uzyskano od kolegów: Henryka Lupinka, Wiktora Żdana, Tadeusza Cholewy i Pani Lidii Troszokowej.

*Uroczystość wręczania odznaczeń
łowieckich 1993r.*

Ustroń 28. 06. 1995 r.

Opracował Leon Mijał

Opracowanie graficzne:
Scangraph
Górki Wielkie 506, tel.: 539456

Druk:
Drukarnia Jerzy Małysz
Górki Małe 136, tel.: 539476

Koła Łowieckiego
50 LECIE

"Jelenica" w Ustroniu
1945 - 1995

